

X una Catalunya social!

DEFENSEM ELS NOSTRES DRETS

#6ABRIL

MANIFESTACIÓ A BARCELONA. 12.00 h. PLAÇA D'URQUINAONA

MANIFESTACIÓ A GIRONA. 12.00 h. PLAÇA DE LA INDEPENDÈNCIA

#6ABRIL manifestacions contra la precarietat i la pobresa laboral i social

El 6 d'abril els treballadors i treballadores i les plataformes ciutadanes hem d'omplir els carrers per defensar els nostres drets, rebutjar les polítiques de retallades i exigir una CATALUNYA SOCIAL. (Les raons, a la pàg. 5)

TALLER DE PANCARTES

Us convidem també a participar en el taller de pancartes i consignes que hem preparat per al dia 4 d'abril de les 12 h a les 14 h a la seu de CCOO de Catalunya, a la sala Plateria 3, de Via Laietana, 16, de Barcelona.

Manifestacions ciutadanes a Tarragona i Lleida

Tarragona

Lleida

Abans de les manifestacions que tindran lloc el proper 6 d'abril a Barcelona i Girona, ja s'han produït mobilitzacions a Tarragona i Lleida amb una destacada resposta ciutadana. A Tarragona, la manifestació va tenir lloc el passat 22 de març, convocada per la Plataforma Ciutadana en Defensa dels Drets Públics amb el suport de CCOO. Sota el lema "Manifestació per la dignitat. Defensem els nostres drets. Per una Catalunya social!", unes 3.000 persones es van manifestar

pels carrers de Tarragona en una mobilització que va sortir de la Rambla Vella. I ahir diumenge, 30 de març, va ser a Lleida on va tenir lloc una manifestació en defensa de la terra, l'ocupació i els serveis públics, convocada per Unió de Pagesos, CCOO i UGT. Unes 600 persones es van manifestar ahir al migdia des de la plaça dels Pagesos fins a la Subdelegació de Govern, on es va reclamar també el salvament de les plantes de purins i la preservació de la sanitat pública. ■

editorial

Privatitzant el país

Les darreres decisions del Govern de CiU obren la porta a la privatització dels serveis públics i demostren que darrere del model de país que volem hi ha concepcions ideològiques ben diferents.

El trossejament de l'Institut Català de la Salut, que ha començat a Lleida, la privatització del servei d'intermediació del Servei d'Ocupació de Catalunya o l'externalització de l'àrea comercial de TV3 obeeixen a un concepte mercantilista dels serveis públics que prioritza els interessos privats per damunt dels drets de ciutadania i la igualtat d'oportunitats.

La Catalunya social, la que nosaltres defensem, es construeix cada dia amb les petites i grans decisions sobre els serveis públics, els impostos, la mobilitat, el medi ambient... Un país al servei de les persones i no dels lobbys econòmics i empresarials.

Per això, us convidem el proper 6 d'abril a sortir de nou al carrer reivindicant una Catalunya Social justa i amb drets i igualtats d'oportunitats per a tothom i en contra de les retallades i les privatitzacions. ■

El metall de la província de Barcelona podria anar a la vaga el 29 d'abril i el 6 de maig

L'assemblea conjunta de delegats i delegades de CCOO i UGT del sector del metall de la província de Barcelona, que va tenir lloc a les Cotxeres de Sants el passat dijous, 20 de març, va constatar el malestar que hi ha entre els treballadors i les treballadores del sector pel bloqueig en la negociació del conveni col·lectiu, bloqueig que ja dura massa temps. Davant l'actitud de la patronal metal·lúrgica, els sindicats han decidit emprendre noves mobilitzacions, que començaran aquest dijous, 3 d'abril, amb concentracions de protesta en diferents polígons industrials, i poden culminar amb la convocatòria de dos dies de vaga en el sector, el 26 d'abril i el 6 de maig. Cal destacar que una recent sentència del TSJC recull el dret dels treballadors del Conveni del metall de Barcelona a percebre els endarreriments amb efectes des de l'1 de gener. ■

CCOO rebutja els acomiadaments a Gemalto

La multinacional Gemalto SP, fabricant de targetes bancàries, amb seu a Parets del Vallès, ha decidit tancar l'activitat de fabricació de targetes, cosa que significa l'acomiadament de 149 treballadors i treballadores.

CCOO considera una sorpresa aquesta decisió i s'hi mostra en contra, ja que l'empresa va presentar uns beneficis nets a escala mundial de 348 milions d'euros en l'exercici 2013, als quals la planta de Parets del Vallès va contribuir amb una mitjana, en els últims tres exercicis, d'un milió d'euros. ■

Nou servei d'informació i documentació jurídica i sindical

El Centre d'Estudis i Recerca Sindicals de CCOO de Catalunya (CERES) ha posat en marxa un nou servei d'informació i documentació jurídica i sindical: **el Butlletí d'Actualitat Jurídica i Sindical**.

El *Butlletí* és una publicació periòdica de distribució electrònica que presenta i valora una selecció qualitativa d'informacions d'interès jurídic i sindical, i hi dona accés. El document s'estructura en els apartats següents: estudis jurídics, estudis d'interès sindical, jurisprudència, laudes arbitral, jornades i seminaris, legislació social, convenis col·lectius i enllaços.

Podeu trobar el primer número del *Butlletí* en aquest enllaç:

<http://bit.ly/NYpD1V>

Un informe de CCOO de Catalunya sobre pobresa, llars i activitat laboral demostra que tenir una feina no allunya el risc de ser pobre

CCOO de Catalunya ha presentat un informe en què es recull com la crisi i l'absència de treball afecta les llars catalanes, i que ha permès comprovar la realitat de les famílies que han estat més castigades econòmicament. L'informe, realitzat per la Secretaria de Socioeconomia del sindicat, també analitza el deteriorament que pateix el mercat de treball, les situacions que expliquen la precarització de l'ocupació i l'augment de la desprotecció de les persones treballadores. Finalment, identifica com l'atur afecta les llars que es troben privades d'ingressos laborals. Aquesta anàlisi ha permès veure com la dificultat de la població catalana per assumir les despeses més bàsiques és cada vegada creixent i que el fet de tenir una feina no allunya de la pobresa o del risc d'exclusió social.

Les dades que recull l'estudi són contundents. Les llars catalanes han patit una reducció dels ingressos mitjans del 7,3% respecte de l'any 2008 i gairebé un terç de la població catalana es troba en risc de pobresa o exclusió social, ja que la taxa arriba al 26,7%. Un 37,7% de les llars no poden fer front a una despesa imprevista. La desigualtat salarial ha augmentat considerablement, ja que els salaris inferiors han caigut un 17%, mentre que els salaris alts s'han mantingut o, fins i tot, han crescut.

En relació amb la població assalariada l'informe recull dades com que a Catalunya hi ha 444.530 persones assalariades menys que fa cinc anys i que l'ocupació indefinida ha patit una reducció tres vegades superior a la temporal, tot i que aquesta ha patit una reducció del 18,6%, més accentuada en termes relatius. Una altra dada mostra que la població assalariada que treballava a temps complet s'ha reduït un 20,1% des de l'any 2008.

L'informe també recull la reducció del nivell de cobertura de prestacions i subsidis, que influeix

en l'augment de la pobresa entre la població treballadora, i una altra dada destacada mostra com a Catalunya hi ha 88.134 llars sense ingressos laborals on viuen 195.163 persones, això és un 37% més que fa cinc anys. La llarga crisi ha provocat un important increment de les llars precàries i de les persones que hi viuen, que han augmentat un 60% en els darrers cinc anys. D'aquestes, un 55,6% són dones, i un 44,5%, homes.

Extrema vulnerabilitat

L'informe mostra com 80.000 persones a Catalunya, que són població activa, romanen sense feina i es troben privades d'ingressos. Aquest col·lectiu es troba en situació d'extrema vulnerabilitat i representa el 10% del total de persones aturades a Catalunya. Hi ha una major proporció de dones que d'homes que es troben en una llar privada d'ingressos laborals. El 40% de les persones que cerquen feina fa més de dos anys que busca un lloc de treball.

Finalment, cal destacar que un 61,3% del total de persones aturades que viu en una llar sense ingressos és analfabeta o té estudis primaris, un 21,2% té estudis secundaris i un 17,5% té estudis superiors. Això demostra que el nivell d'estudis és un factor de resistència a l'atur.

El panorama desolador que mostra aquest informe quant a l'estat del mercat de treball, la situació de les llars catalanes i l'augment de la desprotecció de les persones posa de manifest que calen mesures urgents tant per a les persones que ja es troben en situació de pobresa i risc d'exclusió social com per a les que cada cop són més vulnerables i van camí de l'exclusió. ■

PARTICIPA AMB CCOO A LES XARXES SOCIALS

www.twitter.com/ccoocatalunya
www.youtube.com/ccoocatalunya
www.facebook.com/ccoocatalunya

La Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària torna a reclamar una reforma fiscal amb la qual pagui més qui més té

La Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària ha valorat l'informe elaborat per un comitè d'experts amb propostes per a un nou sistema tributari, fetes a petició del Govern central. La Plataforma ha destacat que, en el text, cap de les mesures que es proposen parteix de l'actual realitat de desigualtat, *pobresa i exclusió* a l'Estat espanyol ni de la retallada de drets socials que veiem cada dia, que minen cada cop més l'estat del benestar. Paraules com pobresa o exclusió no apareixen en un informe de més de 400 pàgines i el concepte *estat del benestar* només hi apareix dues vegades.

La Plataforma considera que si volem garantir un estat del benestar sòlid, solvent i d'accés universal, i fer front de manera valenta a la crisi i a l'atur ens cal un sistema fiscal just, progressiu i que garanteixi que pagui més qui més té.

No a les rebaixes injustificades d'impostos

Davant del document dels experts, que el que proposa és una rebaixa fiscal, la Plataforma constata que tenim uns tipus impositius efectius molt per sota de la mitjana europea (46% davant del 37% a Espanya), i continuem estant també molt per sota en inversió (que no despesa) social. Per tant, hi ha

encara molt marge de recaptació. La Plataforma celebra que es proposi eliminar deduccions, com la de l'impost de societats, però no cap rebaixa impositiva injustificada. Un altre cop cal reclamar més persecució del frau fiscal.

La Plataforma considera que no es poden proposar mesures com l'augment d'impostos indirectes (l'IVA, per exemple), que afecten molt més les rendes baixes, a canvi de rebaixes en els trams inferiors de l'IRPF, que té un caràcter marcadament insubstancial i electoralista. Cal gravar més qui més té i recuperar l'impost del patrimoni, l'IVA per a productes de luxe i la igualació de les rendes del treball amb les del capital.

La Plataforma creu imprescindible que les administracions públiques actuïn com a motor econòmic, recaptant impostos allà on hi ha poder adquisitiu i retornant-los a la societat en forma de serveis públics. Les propostes de la Plataforma no només són més justes, sinó que anirien millor per reactivar l'economia i crear ocupació.

Trobareu tota la informació de les propostes per una fiscalitat justa, ambiental i solidària davant la reforma del sistema fiscal en aquest enllaç:

<http://bit.ly/NYA1jw>

CCOO escenifica amb Òmnium i l'Assemblea Nacional Catalana la seva aposta pel dret a decidir i la Catalunya social

Amb una fotografia simbòlica a Barcelona, davant les tres xemeneies de La Canadenc (actual seu de FECSA-Endesa), i un acte conjunt, CCOO, UGT i Òmnium van escenificar el suport del món del treball al dret a decidir, el passat 24 de març.

Les tres entitats, mitjançant els seus màxims responsables, Joan Carles Gallego, Josep Maria Àlvarez i Muriel Casals, van defensar i argumentar la importància de la consulta del 9 de novembre perquè els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin decidir el futur polític de Catalunya a les urnes. Les tres entitats van defensar també el dret a decidir un marc de relacions laborals propi

i l'aposta conjunta per un marc adequat a la realitat i a les necessitats del país.

Acord de col·laboració amb l'ANC

Pocs dies abans, el 18 de març, CCOO de Catalunya va signar un acord de col·laboració pel dret a decidir i la Catalunya social amb l'Assemblea Nacional Catalana. Joan Carles Gallego i la presidenta de l'ANC, Carme Forcadell, van destacar l'aposta i la importància de treballar conjuntament en un moment clau de la història de Catalunya. ■

CCOO participa a Barcelona en la manifestació contra el feixisme i el racisme

Amb el lema "Unim-nos contra el feixisme i el racisme! No volem la ultradreta ni aquí ni a Europa ni enlloc! Per la convivència en la diversitat", CCOO va participar en la manifestació convocada a Barcelona per la Plataforma Unitat contra el Feixisme i el Racisme, que va tenir lloc el passat 22 de març. Aquesta mobilització formava part d'una jornada internacional contra el feixisme i el racisme, convocada des de Grècia coincidint amb el Dia Internacional de l'Eliminació de la Discriminació Racial, que se celebra el 21 de març. Milers de persones es van manifestar amb el suport de més de 400 entitats catalanes

amb l'objectiu de conscienciar del problema davant l'aparició de diverses candidatures d'extrema dreta a l'Estat

espanyol per a les eleccions europees. El racisme és un problema cada vegada més greu a molts països europeus, així que, tant a les eleccions europees com al debat polític en general, cal exigir als altres partits i a les institucions que no utilitzin discursos xenòfobs, islamòfobs o gitanòfobs i, a més, que no donin ales als discursos de l'extrema dreta respecte de la qüestió nacional i les llibertats sexuals. ■

CCOO es manifesta en favor de l'ensenyament públic

La Federació d'Educació de CCOO de Catalunya, USTEC, CGT i l'Assemblea de Docents van convocar el passat dissabte, 29 de març, a Barcelona, una manifestació per mostrar el rebuig a la LOMCE, per exigir l'aturada del desplegament de la LEC, la retirada immediata del Decret de provisió de llocs de treball, el cobriment de les substitucions des del primer dia així com el cobrament de la jornada sencera del personal substituït, i en contra del tancament de línies. La marxa, que va tenir una important participació, va anar des de la plaça de la Universitat fins a la plaça de Sant Jaume. ■

CCOO crea la quota d'afiliació militant per col·laborar amb el reforçament econòmic del sindicat

Al Pla integral de quotes per als anys 2014-2015 s'ha establert la possibilitat que les persones afiliades puguin col·laborar reforçant econòmicament el sindicat afegint una petita aportació voluntària de 3,80 euros mensuals a la quota general, que passaria d'11,20 euros a 15 euros mensuals. És l'anomenada quota militant.

El afiliats i afiliades que desitgin fer aquesta aportació voluntària, pagant la quota militant, ho han de sol·licitar per escrit al sindicat. En el cas dels afiliats i afiliades que abonon la quota d'afiliació per descompte en nòmina, també ho han de sol·licitar, per escrit, al Departament de Recursos Humans de la seva empresa.

L'import dels rebuts bancaris passaria a ser de 45 euros per trimestre. Hi ha un imprès que es pot obtenir des del programa d'afiliació perquè la persona que ho sol·liciti el pugui emplenar i signar (<http://bit.ly/1dQGH0h>). També podeu enviar la vostra sol·licitud al correu ursulap@cco.cat.

Manifestació contra el Pla hidrològic de l'Ebre

El passat diumenge, 30 de març, es va fer una manifestació en contra del Pla hidrològic de la demarcació de l'Ebre (PHDE), aprovat fa unes setmanes pel Govern central, que anava des de Sant Jaume d'Enveja fins a Deltebre.

CCOO ha donat ple suport a aquesta mobilització, amb l'objectiu que es reconsideri el Pla, especialment pel que fa als cabals ambientals, ja que estableix volums molt inferiors als definits per la Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, la Generalitat i el mateix Parlament de Catalunya. Per al sindicat, cal capgirar aquesta visió obsoleta, insostenible i malbaratadora dels recursos.

El sindicalista escocès Grahame Smith parla de l'Escòcia justa avui, a CCOO

Avui dilluns, 31 de març, Grahame Smith, secretari general de l'Scottish Trades Union Congress (STUC), farà una conferència amb el títol "L'Escòcia justa". L'acte tindrà lloc a les 17.30 h, a la sala d'actes de la seu central de CCOO de Catalunya (Via Laietana, 16, Barcelona). Joan Carles Gallego, secretari general del sindicat, clourà l'acte, en el qual hi haurà traducció simultània.

Convocats els premis de poesia Martí i Pol i José M.ª Valverde

La Secretaria de Formació Sindical, Estudis i Cultura de CCOO de Catalunya amb el Foro por la Cultura de la Fundación 1.º de Mayo han convocat el 25è Premi de Poesia Martí Pol, en llengua catalana, i el 18.º Premio de Poesia José M.ª Valverde, en llengua castellana, que enguany retransmetran homenatge a Manuel Vázquez Montalbán. La data límit per presentar els poemes és el dia 15 d'abril. Si voleu participar-hi, aquí trobareu les bases de les dues convocatòries:

<http://bit.ly/OXy6Dw>

Jornada sobre el sistema nacional de salut

El dimarts 8 d'abril, al matí, es farà, a la sala d'actes de la seu de CCOO (Via Laietana, 16, planta baixa, de Barcelona) una jornada col·loqui sobre el sistema nacional de salut.

Amb la premissa "Privatitzar els serveis sanitaris públics, mercantilitzar un dret", la jornada està organitzada per la Federació de Sanitat i la Secretaria de Socioeconomia de CCOO de Catalunya, i constarà de dues taules rodones titulades: "Interessos al voltant de la privatització dels serveis sanitaris públics" i "Conseqüències de la privatització dels serveis sanitaris públics".

Convocat el V Premi Aurora Gómez a la lluita feminista en l'àmbit laboral

La Fundació Cipriano García - CCOO de Catalunya ha obert la convocatòria de la cinquena edició, la del 2014, del Premi Aurora Gómez, a la lluita feminista en l'àmbit laboral.

El premi, de caràcter anual, té com a objectiu reconèixer persones, col·lectius, entitats o organitzacions socials que s'han distingit per la seva tasca a favor de les reivindicacions de gènere en el món laboral i sindical. Porta el nom de la destacada dirigent sindical Aurora Gómez (1951-2006), que va dedicar bona part de la seva vida a lluitar pels drets de les dones i de la gent treballadora.

El termini de presentació de candidatures acaba el 30 d'abril del 2014. Com a reconeixement del premi concedit, s'atorgarà un guardó consistent en l'original d'una obra realitzada per l'escultora Mercè Riba, i serà lliurada en un acte públic el mes de juny.

La Fundació demana la generositat de trobar un minut per proposar per al premi alguna persona, col·lectiu o entitat que cregueu que ho mereixi.

Trobareu les bases del premi a:

<http://bit.ly/1eUeCt9>

Presentació del llibre de Leopoldo Espuny 'Viejo tango en Carnaval'

Dimarts, 2 d'abril, a les 19 hores, tindrà lloc la presentació del llibre de Leopoldo Espuny *Viejo tango en Carnaval*, editat per El Viejo Topo. Es tracta d'una incursió en la memòria històrica des del territori de la ficció, que respon fidelment als esdeveniments viscuts per l'autor. L'acte se celebrarà a la seu de CCOO de Catalunya, sales 11, 12 i 13 (1a planta), Via Laietana, 16, Barcelona. Intervindran en l'acte Miguel Riera, editor; José María Mena, exfiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya; Enric Leira, advocat, i Leopoldo Espuny, autor del llibre. Clourà l'acte Joan Carles Gallego, secretari general de CCOO de Catalunya.

una Catalunya **social!**

DEFENSEM ELS NOSTRES DRETS

#CatalunyaSocial
#6ABRIL

MANIFESTACIÓ A BARCELONA. 12.00 h. PLAÇA D'URQUINAONA

MANIFESTACIÓ A GIRONA. 12.00 h. PLAÇA DE LA INDEPENDÈNCIA

- Perquè diuen que l'economia es recupera, però a la majoria cada cop ens costa més arribar a final de mes.
- Perquè ens han retallat el salari i les condicions de treball mentre directius i empresaris augmenten els seus beneficis!
- Perquè avui tenir una feina no és garantia de no caure en la pobresa.
- Perquè volem sortir de l'atur amb ocupació de qualitat: no a una reforma laboral que ens condemna a la precarietat i la desregulació!
- Volem un altre model productiu, que sigui sostenible i que aposti per la innovació, la recerca i el control democràtic dels recursos naturals.
- Perquè el jovent continua a l'atur o treballant en precari o sense beques ni ajuts. Només els queda l'emigració!
- Perquè el Govern central i la dreta més reaccionària volen reduir el dret a l'avortament i fer retrocedir la igualtat de gènere a les empreses.
- Perquè apugen el preu dels serveis bàsics (aigua, llum, transport...) mentre congelen el salari mínim i retallen les pensions i l'atenció a la dependència.
- Perquè volem una sanitat pública, universal, sense exclusions ni llistes d'espera.
- Perquè defensem una educació pública de qualitat i inclusiva, el model d'escola catalana i diem no a la Lomce!
- Perquè reclamem una renda garantida de ciutadania per a qui no tingui recursos, i beques i ajuts per eradicar la pobresa infantil.
- Perquè tenim dret a un habitatge digne, a exigir el lloguer forçós dels pisos buits en mans dels bancs i a la dació en pagament per a qui no pugui pagar la hipoteca.
- Perquè exigim que grans empreses i grans fortunes paguin més impostos i es persegueixi el frau i l'evasió fiscal.
- Perquè volem una Europa social, i no una Europa en mans dels mercats, i un pla d'inversions europeu per crear ocupació de qualitat i garantir la cohesió social.
- Perquè apostem per una Catalunya lliure de corrupció, amb més transparència, participació ciutadana i ple respecte per la llibertat d'expressió i de manifestació!

LESBIA AMÉZQUITA y EFRÉN SANDOVAL son sindicalistas del Movimiento Sindical, Indígena y Campesino Guatemalteco

“Es mejor jugarse la vida por defender el estado del bienestar que jugársela después por defender un plato de comida”

En el marco de la conmemoración del 8 de Marzo, CCOO de Catalunya acogió la visita de dos sindicalistas del Movimiento Sindical, Indígena y Campesino Guatemalteco, que participaron en diferentes actos y explicaron su lucha por implantar los derechos sindicales, sociales y laborales en su país. Lesbia Amézquita y Efrén Sandoval nos explicaron lo difícil que es trabajar por los derechos básicos de los trabajadores y las trabajadoras en un país donde ser sindicalista te puede costar la vida.

■ ¿Cuáles son los objetivos centrales del Movimiento Sindical Indígena y Campesino Guatemalteco (MSICG)?

Efrén: El MSICG tiene como principal objetivo recuperar la naturaleza sociopolítica del sindicalismo como una herramienta de lucha que permita hacer los cambios estructurales que requiere una sociedad tan desigual como la que hay en Guatemala. Nos hemos planteado muchas cuestiones que en Guatemala eran difíciles de abordar desde las estructuras tradicionales del sindicalismo y ahora estamos en el proceso de generar ese sindicato que pueda contar con las condiciones necesarias para tener incidencia en esos cambios. Hay cuestiones importantes, como la equidad de género, por la cual nuestro sindicato ha levantado la bandera dentro del sindicalismo, y eso es vital. También estamos implementando medidas para cambiar el modelo de sindicalismo que tenemos en Guatemala, que en su país se llamó *sindica-*

lismo vertical. Un sindicalismo que obliga a la dispersión, que mantiene débiles a las organizaciones sindicales y que se reduce a una negociación colectiva que no tiene mayor impacto social. Y queremos cambiar el modelo de organización sindical, aunque con muchos problemas. Hemos tenido que librar duras batallas legales en Guatemala para que se nos reconozca un derecho tan fundamental cómo el poder elegir como deben ser nuestras estructuras sindicales, y, de hecho, ya se han fundado algunas organizaciones sindicales con este objetivo, es decir, con la idea de unir a los trabajadores por rama y por territorio y que nos permitan crear un sindicalismo fuerte.

■ En Guatemala, legalmente, están reconocidos muchos derechos laborales y sindicales. Sin embargo, parece que la aplicación real se complica.

Lesbia: El MSICG es la central más grande de un país donde no existe la libertad sindical. De hecho nosotros tenemos sindicalizada la población económicamente activa únicamente en un 2%. Ello se debe primordialmente al nivel de represión estatal y a la cultura empresarial antisindical que tenemos en Guatemala. Crear un sindicato implica la obligación de dar un aviso al Ministerio de Trabajo y Previsión Social, y a las dos horas están despedidos todos los trabajadores que formaron el sindicato. Los tribunales de justicia demoran una media de 11 años y medio el reintegro firme de un trabajador despedido si procede de una empresa privada y, cuando los trabajadores deben regresar a ella, esta ya no existe; si la empresa es el Estado, el efecto es el mismo, ya que todos los demás trabajadores aprendieron que no deben sindicalizarse si no quieren estar 11 años en paro. Es tan grave la situación que hoy por hoy contamos 68 dirigentes sindicales asesinados. Uno de

ellos es el compañero Manuel de Jesús Ramírez. En su caso, el Estado reconoce ante la OIT (Organización Internacional del Trabajo) que el móvil de su muerte es antisindical. Es decir, “lo maté porque era sindicalista”. En este momento somos la principal central sindical querellante contra el Estado de Guatemala en los órganos de control de la OIT, donde en las próximas semanas se estará discutiendo de nuevo someter a Guatemala a una comisión de encuesta (de investigación) por las graves violaciones que existen con respecto a la libertad sindical. Somos el país económicamente más fuerte de la región centroamericana, pero somos el número uno en todos los indicadores de pobreza y exclusión. Más del 53% de la población es pobre, el 50% de las mujeres no tenemos acceso al sistema de salud. La concentración de la riqueza sigue estando en manos de las diez familias más ricas del país, que controlan los tres sectores productivos. La precariedad es extrema, y tanto es así que el 48% de los niños padecen desnutrición crónica. Queremos transformar esas estructuras de desigualdad y exclusión social para generar condiciones de bienestar para toda la población. Y ahora nuestra primera lucha está siendo la constitución de sindicatos de industria por rama, en un país donde ni tan siquiera se permite la sindicalización de empresa. En un país donde no hay libertad sindical, en el diálogo social, el Estado escoge a los actores sociales con los que va a dialogar. De hecho, las diez familias que dominan el país no necesitan dialogar, ya que son ellas las que hacen la política del Estado. Antes dominaban el país con los militares; ahora también, pero además haciendo política. El ministro de Infraestructuras es de una de las familias más poderosas del país, y nuestro ministro de Trabajo ha representado al sector empresarial desde hace más de veinte años. Obviamente no

somos la organización que el Gobierno elige para firmar acuerdos precarios y afectar a la población, ya que somos la organización que está frente al Gobierno. Ha habido graves retrocesos en derechos humanos durante este Gobierno, como la decisión de que los casos que se producen en el país no podrán ser conocidos por la Corte Iberoamericana de Derechos Humanos, especialmente aquellos que ocurran durante el conflicto armado interno. O la ampliación de las bases militares en el país, que aumentan el ejército, cuando había un acuerdo para reducirlo. Incluso se impone el estado de sitio o excepción y se da todo el poder al ejército, cuando un empresario quiere ocupar territorios para su beneficio, anulando derechos fundamentales de la población, como la libertad de locomoción o el derecho de reunión. Nuestras denuncias han frenado algunas de las intenciones del Gobierno, o al menos no han avanzado como quisieran en el tema de restringir aún más nuestros derechos.

■ **El nivel de pobreza en Guatemala es espectacular, más del 53%. Sin embargo, oficialmente, el paro está en el 5,9%. ¿Significa esto que muchos trabajadores, aun teniendo salario, son pobres?**

Lesbia: Nuestras tasas de desempleo son bajísimas. Las más bajas de América Latina. Esto se debe a una cosa: nosotros no tenemos un sistema de seguridad social ni de protección social contra el paro. Nuestro sistema de seguridad social nos cubre la salud: si te pones enfermo, te dan medicina, y si te tienen que operar, te internan y seis meses después te operan, si no te mueres antes. También cubre un sistema de pensiones por invalidez, vejez o supervivencia que significa una media de 30 euros al mes. Cuando nos quedamos sin empleo la única opción que tenemos es trabajar de cualquier cosa porque no hay dinero para pagar absolutamente nada. Por ello, tenemos una baja tasa de desempleo. Hemos pasado de tener un 50,7% de pobreza en el 2006 a más del 56% en el 2011, es decir, somos un país que va hacia atrás en los indicadores sociales.

■ **¿Se nota la presión internacional para que vuestro Gobierno cambie de actitud con respecto a los derechos sindicales, laborales y sociales?**

Efrén: Ha habido cierta presión internacional sobre el Estado de Guatemala. Sin embargo, la

OIT está sujeta también a algún que otro vaivén político y a veces no se ajusta a lo que debería hacer una organización como esta. Por ejemplo, la comisión de investigación que debería haberse constituido hace más de un año se ha venido demorando por los acuerdos que firmó un funcionario de la OIT que asumió nuestro papel como querellantes, papel que nunca se le dio. Ello frena que el Estado de Guatemala pueda ser responsabilizado por su comportamiento. Tenemos un problema real, ya que nosotros hacemos todo lo posible para evidenciar la gravedad de la situación y para proponer las posibles soluciones y denunciar un sindicalismo que está aportando medidas que son contrarias a los trabajadores y las trabajadoras. Por suerte hemos contado con un importante apoyo por parte de CCOO de Catalunya, y eso nos ha permitido mantener la lucha en condiciones, ya que no somos el mejor amigo del Gobierno ni de los empresarios en un país con tanta violencia. Es una situación complicada, pero la gente lo está notando en Guatemala y por ello nuestro sindicato ha tenido un crecimiento increíble en los últimos tres años, crecimiento que nos ha sorprendido incluso a nosotros. Y eso es bueno, ya que de alguna manera nos dice que estamos recuperando la fe de la gente en el sindicalismo como herramienta de cambio. Y esas ideas de que el sindicalismo no funciona, no pelea por la gente..., se han ido eliminando sobre la base de un trabajo constante.

■ **En Catalunya, la crisis, las políticas y los recortes están abriendo la brecha salarial y social entre hombres y mujeres. ¿Cuál es la situación de la mujer en Guatemala?**

Lesbia: Siempre hemos mirado, desde América Latina, a la Europa de las luces, de los avances en materia de derechos humanos. Nuestras luchas siempre han buscado alcanzar los niveles de derechos que ustedes han tenido y que tantas vidas les han costado. Especialmente, al sindicalismo, le ha costado un montón de trabajo, de movilizaciones y de huelgas. En Guatemala no hemos logrado avanzar en los derechos civiles y políticos básicos. Las mujeres tenemos penado el aborto, la mujer no se puede casar inmediatamente después de un divorcio, tenemos la tasa de asesinatos de mujeres más alta de Centroamérica, los niveles de violencia intrafamiliar son altísimos y, en un Estado machista y patriarcal que oprime a las mujeres, esto se traslada al ámbito laboral. Tene-

mos noticias de las trabajadoras de las maquilas donde se fabrica ropa que dicen que se les está exigiendo la esterilización para poder acceder al empleo. Se les exige la prueba de embarazo para poder trabajar. Hace poco tiempo informábamos que incluso el Ministerio público estaba exigiendo a las mujeres que presentaran una prueba de embarazo previa a la contratación para garantizar que no estuvieran embarazadas, o incluso la prueba del VIH. Ahora Guatemala está teniendo una alta tasa de madres adolescentes, entre los 15 y los 19 años, que ha llegado al 21,3%, una cifra muy alta. Hace poco, Naciones Unidas presentaba un informe en el que se detectaban casos de abusos en las escuelas, incluso procedimientos penales contra padres, tíos o abuelos que están abusando sexualmente de las adolescentes. En relación con el tema laboral, en Guatemala la segregación se da atendiendo a dos cuestiones muy específicas: el género y el grupo étnico al que se pertenece. Los hombres ganan, de promedio, un 25% más de salario que las mujeres; las mujeres indígenas ganan un 30% menos que las mujeres ladinas, y los hombres indígenas ganan un 30% menos que los hombres ladinos. Ninguno de los trabajadores del Estado de Guatemala alcanza un salario que cubra el coste de la canasta básica de alimentos, que en Guatemala significa el tener acceso a comprar 27 alimentos crudos. Nosotros nos estamos jugando la vida por cambiar esta problemática estructural. Esperamos que ustedes se jueguen la vida aquí por defender el derecho de la mujer a su propio cuerpo, por defender sus derechos laborales y el estado del bienestar. La tendencia que nos está imponiendo este sistema es a la baja. En lugar de que nosotros consigamos condiciones más dignas como las que ustedes han tenido, parece que son ustedes los que van hacia las condiciones que tenemos en Guatemala. Si eso es así, ¡no sé a dónde vamos a caer nosotros! ¡Es difícil caer más!

►

■ Valoráis muy positivamente la colaboración con CCOO y el apoyo que os hemos brindado. ¿Por dónde creéis que debe ir ahora esta colaboración para ayudar a mejorar la situación sindical y laboral en Guatemala?

Lesbia: Hasta ahora hemos sindicalizado, sindicalizado y sindicalizado. Acabamos de sindicalizar a los trabajadores de las maquilas de la industria textil, a pesar de que el Estado nos pide 81.000 trabajadores en el acto constitutivo para poder inscribir al sindicato. Sindicalizamos a los trabajadores del campo. Somos el primer sindicato de grupo financiero del país. Hemos estado defendiendo también los derechos humanos. Y el apoyo político que hemos recibido de CCOO como central de clase como nosotros ha sido primordial para hacer un buen sindicalismo en Guatemala.

Efrén: Se está logrando algo muy importante que hace diez años no se creía posible. Hemos demostrado que puede existir un sindicalismo moderno con equidad de género, sobre todo, y el MSICG lo tiene, y que puede ser un sindicalismo atractivo para la gente. Nos hace falta recorrer mucho camino, ya que nosotros no tenemos el nivel de desarrollo de las estructuras sindicales que tienen ustedes. Es muy importante recordar la importancia que tiene trabajar con la juventud, no solo informando sobre qué es el sindicalismo y sus derechos, sino también recuperando el precio histórico que ha tenido cada una de las garantías y los derechos de los que disfrutamos. Somos producto de una enorme lucha que ha existido en el mundo por cosas tan básicas como la jornada laboral, el propio derecho a sindicalizar, la propia gente que en Guatemala ha muerto por tener condiciones de vida diferentes. A veces parece que la juventud crítica a los sindicatos porque no valora

que todo eso se ha conseguido fruto de una lucha sindical. Y no hay que olvidar que las únicas estructuras que tienen capacidad para transformar la sociedad son los sindicatos. Son una herramienta que nos hemos ganado los trabajadores y las trabajadoras, y las luchas deben canalizarse a través de los sindicatos. Las banderas del capital se han globalizado bien y son las mismas en todas partes del mundo. Los sindicalistas no hemos logrado crear una estructura que responda con la misma congruencia a escala global. Nuestra debilidad en América provoca que muchos puestos de trabajo emigren para allá, ya que es más barato producir y los gobiernos firman tratados de libre comercio para poder compensar con ahorro tributario lo que cuesta trasladar las cosas de allá para acá. Y eso significa pérdida de puestos de trabajo aquí, y para nosotros, precarización. La lucha de clases no ha dejado de existir, nos quieren quitar lo poco que tenemos y por ello tenemos que plantar nuestras banderas en todas partes y actuar con la misma congruencia con la que ellos manejan sus intereses en todas partes del mundo. Las estructuras sindicales que tenemos a escala mundial son más burocráticas que sindicales y eso hay que cambiarlo. Tenemos que luchar contra retrocesos sociales como el caso del aborto en España o la persecución de homosexuales en Ruanda o Rusia.

Lesbia: El apoyo que hemos recibido de CCOO ha sido transformador. Ustedes están garantizando el acceso a la sindicalización de los trabajadores de Guatemala. Hemos mejorado, al menos en parte, el reingreso de los sindicalistas despedidos, estamos avanzando en la construcción de un Estado un poco mejor, dentro de todo lo malo que tenemos en Guatemala en indicadores sociales. Este apoyo tiene mucho que ver con el futuro de los países. Hace poco se ha suscrito el acuerdo de asociación con la Unión Europea y ahora veremos trabajadores españoles y guatemaltecos, en condiciones sumamente diferentes, produciendo bienes y servicios para que vayan de un lado a otro. Obviamente los empleadores van a tratar de presionar a la baja en España, de rebajar aún más en América Latina y llevarse toda la producción para allá. Es un apoyo y una solidaridad de cara al futuro y hay que ver cómo nos podemos articular para defender nuestros derechos y tener una vida digna. La colaboración es fundamental para los trabajadores. Ahora mismo se estaba discutiendo

en la OIT la posición internacional del sector empresarial, que quiere detener el derecho de huelga. Tenemos, como trabajadores, una posición demasiado *light* en la OIT y eso debería cambiar para ir avanzando.

■ Ante la avalancha de neoliberalismo y retroceso de derechos laborales y sociales que padecemos, parece que aquí nos hemos instalado en un peligroso espacio de resignación entre la clase trabajadora. Vosotros, que realizáis sindicalismo en un marco de violencia extrema, con decenas de compañeros muertos por ejercer de sindicalistas, ¿qué mensaje nos dejáis?

Lesbia: Quiero mandar un mensaje a los trabajadores españoles. Que defiendan su estado del bienestar, que defiendan las conquistas sociales, los derechos que tanto le ha costado conseguir al sindicalismo y que se jueguen la vida en eso. Nosotros nos estamos jugando la vida para poder llevar comida a la mesa de nuestros hijos, para poder llevarlos a la escuela, al hospital cuando lo necesiten, y es mejor jugarse la vida por defender el estado del bienestar que tienen ustedes en este momento que jugársela después por defender un plato de comida.

Efrén: Hay que tener el sentido común de ver injusto lo que es injusto y mediatizar nuestro sentido común con lo que es conveniente. Muchas veces el trabajador piensa en la situación de hoy y no piensa en la de mañana ni en la de sus hijos. Nosotros no luchamos por un beneficio para nosotros ni algo diferente para nosotros, pretendemos construir una sociedad mejor para todos y, sobre todo, para los que vendrán, ya que probablemente muchas cosas que podremos lograr hoy seguramente nosotros no las disfrutaremos. Hay que tratar de recuperar la visión de futuro desde el lugar que ocupamos en la sociedad. Todos deberíamos preguntarnos si podemos dejar de trabajar un mes o dos y seguir manteniendo nuestro estilo de vida. Si no podemos, obviamente no estamos del lado de la gente que tiene el dinero y el poder. Es muy importante saber dónde está cada uno para poder ubicar nuestro sentido común y eso nos ayudará a ver la situación con más claridad. Y tengamos en cuenta que un estado del bienestar que se pierde ya no se recupera. ■